

คู่มือการจัดการความรู้
ด้านการผลิตบัณฑิต และด้านการวิจัย
คณะมนุษยศาสตร์
ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๒

จัดทำโดย
คณะกรรมการจัดการความรู้ คณะมนุษยศาสตร์

การจัดการความรู้ด้านการผลิตบัณฑิต
หัวข้อ “การจัดการเรียนการสอนอย่างไรให้มีทักษะ
การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในยุคดิจิทัล”

สาเหตุที่ต้องมีกิจกรรมเสริมสร้างการเรียนรู้

๑. เพื่อดึงดูดให้นักศึกษาเข้าชั้นเรียน เนื่องจากระบบการเรียนของมหาวิทยาลัยเป็นแบบตลาดวิชา ไม่บังคับเข้าชั้นเรียน
๒. เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์และสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน
๓. เพื่อให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้และได้รับประสบการณ์จริงทั้งในและนอกห้องเรียน
๔. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำทักษะการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศในยุคดิจิทัลที่ได้รับในชั้นเรียนไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

เทคนิคต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเสริมสร้างการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างอาจารย์และนักศึกษา

๑. **กิจกรรมเรียนรู้ในห้องเรียน** เป็นกิจกรรมที่ผู้สอนใช้อยู่แล้วในวิชาที่สอนหรือจัดขึ้นโดยเฉพาะ เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน มีทักษะการสื่อสาร ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ช่วยให้การเรียนการสอนน่าสนใจมากขึ้น ผู้เรียนสนุกสนานกับการทำกิจกรรมในห้องเรียน เช่น

๑.๑ ปรับปรุงหลักสูตร ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะด้านการสื่อสาร โดยเปิดกระบวนวิชา “การสื่อสารสำหรับนักสารสนเทศ” เป็นวิชาบังคับของหลักสูตร

๑.๒ ก่อนการบรรยายในชั้นเรียนจะเริ่มจากการพูดคุยทำความรู้จักกับนักศึกษา และให้นักศึกษาทำความรู้จักกันเองในชั้นเรียน โดยจะนำหัวข้อข่าวที่น่าสนใจในขณะนั้นให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็น โดยให้พูดแสดงความคิดเห็นเป็นรายบุคคล ในสัปดาห์ต่อไปก่อนเริ่มการบรรยายก็จะเริ่มด้วยการพูดคุยลักษณะนี้ทุกครั้ง พบว่า นักศึกษากล้าพูดแสดงความคิดเห็นมากขึ้น นักศึกษาที่เคยพูดแล้วฟังดูสับสน วกวน เริ่มเรียบเรียงคำพูดได้ เมื่อผ่านเข้าสู่สัปดาห์ที่ ๓ ผู้สอนเริ่มเล่าประสบการณ์ของตนเองให้นักศึกษาฟัง แล้วให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เมื่อเข้าสู่สัปดาห์ที่ ๔ ให้นักศึกษาหาข่าวที่น่าสนใจมาเล่าให้เพื่อนในชั้นเรียนฟัง เพื่อให้นักศึกษาเกิดทักษะการสื่อสารด้านการอ่านและการพูดพร้อมกัน การบรรยายในสัปดาห์ที่ ๕ จะสอนเรื่องการเขียนเพื่อการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้นักศึกษาสามารถเขียนป้ายประกาศ เขียนข่าวประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงการเขียนข้อความบน Facebook หน่วยงาน

๑.๓ ให้ความรู้เรื่องของจริยธรรมสำหรับนักสารสนเทศ มีเนื้อหาเกี่ยวกับกฎหมายลิขสิทธิ์ พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ โดยผู้สอนจะนำกรณีศึกษาหรือการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์มาให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นและเสนอแนะวิธีป้องกันการเกิดการกระทำความผิดดังกล่าว เพื่อให้นักศึกษาสามารถวิเคราะห์แหล่งที่มาของข่าวที่ปรากฏบนสื่อสังคมออนไลน์ได้

๑.๔ สอดแทรกการสอนเรื่อง การตระหนักใช้เทคโนโลยีออนไลน์อย่างระมัดระวัง

- การพิจารณาไตร่ตรองก่อนเชื่อข้อมูลในโลกออนไลน์ ควรเปรียบเทียบข้อมูลจากหลาย ๆ ด้าน ข้อมูลต้องมีแหล่งที่มาที่เชื่อถือได้

- การใช้คำที่สุภาพในการแสดงความคิดเห็น
- การใช้สื่อออนไลน์ให้เกิดประโยชน์
- การรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อออนไลน์ที่มากเกินไป อาจทำให้อารมณ์ของเราไม่ปกติได้ เช่น เศร้าหมอง สลดหดหู่ ไม่พอใจ หรือการด่าทอ

- ปลุกฝังทัศนคติให้นักศึกษาคิดดี อย่าคิด คิดก่อนพูด ก่อนทำเสมอ รับผิดชอบตัวเองให้ได้ เมื่อรับผิดชอบตนเองได้แล้วค่อยช่วยเหลือคนอื่น

๑.๕ สอดแทรกทักษะ ๘ ประการ (ปรับประยุกต์ จากทักษะดิจิทัล เพื่อก้าวเข้าสู่ประชากรในศตวรรษที่ ๒๑ ของศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักปลัดกระทรวงและอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ และนวัตกรรม เผยแพร่ครั้งแรก: มิถุนายน ๒๕๖๑) คือ (๑) ทักษะในการรักษาอัตลักษณ์ที่ดีของตนเอง (Digital Citizen Identity) การแสดงออกถึงความเป็นตัวตนต่อสังคมภายนอกโดยอาศัยช่องทางการสื่อสารแบบมีปฏิสัมพันธ์ทางอินเทอร์เน็ต (๒) ทักษะในการรักษาข้อมูลส่วนตัว (Privacy Management) การใช้ดุลพินิจในการแชร์ข้อมูล การเคารพสิทธิของบุคคลอื่น การมีวิจารณญาณในการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลตนเอง (๓) ทักษะในการคิดวิเคราะห์ที่มีวิจารณญาณที่ดี (Critical Thinking) สามารถวิเคราะห์แยกแยะระหว่างข้อมูลที่ถูกต้องและข้อมูลที่ผิด (๔) ทักษะในการจัดสรรเวลาหน้าจอ (Screen Time Management) จะต้องบริหารเวลาการใช้อุปกรณ์ยุคดิจิทัลให้มีสัดส่วนสมดุลกันระหว่างโลกออนไลน์และโลกภายนอก (๕) ทักษะในการรับมือกับการคุกคามทางโลกออนไลน์ (Cyber bullying Management) เช่น การกลั่นแกล้งบนโลกออนไลน์ มีวิธีรับมือการคุกคามบนโลกออนไลน์ได้อย่างชาญฉลาด (๖) ทักษะในการบริหารจัดการข้อมูลที่ผู้ใช้งานทิ้งไว้บนโลกออนไลน์ (Digital Footprints) การแนะนำให้รู้จักลบข้อมูลร่องรอยที่หลงเหลือในการใช้งาน

อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ เพื่อป้องกันการสวมสิทธิ์หรือขโมยตัวตนบนโลกออนไลน์ (๗) ทักษะในการรักษาความปลอดภัยของตนเองในโลกออนไลน์ (Cyber security Management) การป้องกันการโจรกรรมข้อมูล ควรเปลี่ยนรหัสบ่อย ๆ และควรหลีกเลี่ยงการใช้คอมพิวเตอร์สาธารณะ และ (๘) ทักษะในการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรม (Digital Empathy) ต้องตระหนักถึงผลที่จะตามมาทางสังคม การเมือง เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมที่เกิดจากการใช้อินเทอร์เน็ต รวมถึงรู้จักสิทธิและความรับผิดชอบออนไลน์ เช่น เสรีภาพในการพูด การเคารพทรัพย์สินทางปัญญาของผู้อื่น และไม่เข้าไปอยู่ในชุมชนที่มีความเสี่ยงออนไลน์

๑.๖ การพัฒนาทักษะด้านการวิเคราะห์ตัวเลขการสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ มีวัตถุประสงค์ คือ (๑) สามารถวิเคราะห์และแปลความได้อย่างถูกต้องตามวัตถุประสงค์โดยการสื่อสารทั้งการพูดและการเขียน (๒) สามารถใช้เทคโนโลยีในการเข้าถึงข้อมูล คัดเลือกข้อมูลมาสนับสนุนและพัฒนากิจกรรม การทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ (๓) สามารถเลือกใช้รูปแบบในการสื่อสาร และการนำเสนอด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสม (๔) สามารถประยุกต์ใช้เทคนิคทางสถิติ หรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการศึกษาค้นคว้าวิจัยและเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ (๕) สามารถศึกษา พัฒนาด้านความรู้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อนำไปใช้อย่างต่อเนื่อง

๑.๗ ใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ค้นหาความรู้ด้วยตนเอง วิเคราะห์ข้อมูล ตรวจสอบข้อมูล และสรุปเป็นองค์ความรู้ เช่น การสอนแบบปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning) การสอนแบบสืบเสาะ (Inquiry Learning) เป็นต้น และหากต้องการให้ผู้เรียนสามารถจดจำความรู้เหล่านั้นได้ดีขึ้น และเกิดทักษะต่าง ๆ จากการปฏิบัติ ควรออกแบบการสอนให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง อาจเป็นการ

สร้างสรรค์ชิ้นงานด้วยการสอนแบบโครงงานเป็นฐาน (Project-Based Learning)

๑.๘ ใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ E-book, E-learning, E-Testing และการสอนถ่ายทอดสด

๑.๙ จัดการเรียนการสอนบนฐานการเรียนรู้ Moodle มีข้อดี คือ (๑) เปิดโอกาสให้นักศึกษาสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูล เนื้อหาการสอน แบบฝึกหัดเสริมกระบวนวิชาต่าง ๆ ได้ทุกที่ทุกเวลา เนื่องจากนักศึกษาบางคนไม่สามารถเข้าชั้นเรียนได้ทุกครั้ง (๒) นักศึกษาได้ฝึกฝนทักษะการสื่อสารทางภาษา ผ่านการใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยกับอาจารย์ผู้สอน และมีข้อเสีย คือ (๑) ระบบอินเทอร์เน็ตของมหาวิทยาลัย ในบางครั้งไม่สามารถใช้ได้

๑.๑๐ จัดทำ Material เป็น File.pdf ให้นักศึกษาที่เข้าชั้นเรียน

๑.๑๑ จัดทำ Google Classroom เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนให้เข้ากับยุคสมัยดิจิทัล คือ นักศึกษาสามารถเข้าไปร่วมห้องเรียนออนไลน์ได้ แต่ Google Classroom มีข้อจำกัดคือ รับสมาชิกได้เพียง ๒๕๐ คนต่อห้อง จึงทำให้บางรายวิชาที่มีนักศึกษาลงทะเบียนเรียนเป็นจำนวนมากไม่สามารถรองรับความต้องการได้

๑.๑๒ ใช้สื่อจาก Twitter Hashtag ซึ่งเป็น Social Networks ในวงการการศึกษา twitter ได้กลายมาเป็นส่วนหนึ่งในการส่งเสริมการเรียนรู้ ปัจจุบันมีชุมชนออนไลน์เกิดขึ้นมากมายผ่านการใช้เครื่องหมาย hashtag หรือ # และ #ELTWhiteboard ซึ่งเป็นคำค้นหาที่ช่วยให้ครูผู้สอนจากทั่วโลกได้แลกเปลี่ยนแนวความคิด และเทคนิคในการเรียนการสอน โดยนำไอเดียและเทคนิคต่าง ๆ ที่ได้จาก #ELTWhiteboard ไปปรับใช้กับการเรียนการสอนได้เป็นอย่างมาก

๑.๑๓ ประยุกต์ใช้แอปพลิเคชัน Google Arts and Culture เป็นออนไลน์แพลตฟอร์มที่สนับสนุนการเรียนรู้เกี่ยวกับศิลปะและประวัติศาสตร์ นำเสนอสื่อในรูปแบบดิจิทัลหลากหลายประเภท เช่น นิทรรศการเสมือนจริง ภาพศิลปะความละเอียดสูง สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ในมุมมอง ๑๘๐ องศา แบบจำลองอาคาร ๓ มิติ ฯลฯ รวมทั้งสไลด์ คลิปเสียง และวีดิทัศน์ขนาดสั้น โดยที่นักศึกษาสามารถสืบค้นข้อมูลความรู้ที่ตนเองสนใจ หรือได้รับมอบหมายได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โดยไม่มีข้อจำกัดเรื่องเวลา

๑.๑๔ ใช้สื่อ YouTube ในการศึกษาเรื่องต่าง ๆ เพื่อให้ นักศึกษาวิเคราะห์และอภิปราย ผลดี ผลเสีย แนวทางแก้ไขปัญหา

๑.๑๕ การสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต เพื่อฝึกให้ผู้เรียนรู้จักเลือก แหล่งข้อมูล และคัดเลือกเนื้อหาให้ตรงกับวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ รู้จัก การให้ความหมายเรียบ ๆ และสรุปประเด็นจากข้อมูลนั้น ๆ

๑.๑๖ ใช้ Ipad ส่วนตัว ประกอบการสอน (ที่วิทยาเขตบางนา)

๑.๑๗ การพัฒนาทักษะทางด้านภาษา

- อนุญาตให้ใช้อุปกรณ์สื่อสารที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ ในระหว่างทำกิจกรรมในคาบเรียน นักศึกษาสามารถใช้อุปกรณ์การสื่อสาร เช่น โทรศัพท์ สำหรับการสืบค้นข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ตได้ หรือเปิดหา คำศัพท์จาก Application: Online Dictionary, ABBYY Lingvo Live การออกเสียงที่ถูกต้องในภาษารัสเซียจาก Application: Udarenieru.ru ฝึกทำแบบฝึกหัดภาษาสเปน จากเว็บไซต์ Profedeele, videoele.com, ver-taal.com และฝึกผันคำกริยาจากเว็บไซต์ Conjugator.reverso.net ซึ่งนักศึกษาสามารถฝึกผันทำแบบฝึกหัดซ้ำได้หลาย ๆ ครั้ง หรือร่วม กิจกรรมออนไลน์ที่ผู้สอนจัดทำขึ้น เช่น Kahoot!

- เปิดไฟล์เสียงหรือคลิปวิดีโอจาก YouTube เพื่อให้ นักศึกษาฟังเสียงจากเจ้าของภาษา และได้ฟังสำเนียงที่หลากหลาย มากกว่าที่อาจารย์อ่านให้นักศึกษาฟัง

๑.๑๘ เชิญวิทยากรภายนอกมาบรรยายให้ความรู้เรื่อง การคิด อย่างมีวิจารณญาณ

๒. กิจกรรมเรียนรู้นอกห้องเรียน การมอบหมายชิ้นงาน/โครงการ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะกระบวนการริเริ่มการเรียนรู้ด้วย ตนเองตามความสนใจ ความต้องการ และความถนัด อย่างมีเป้าหมาย รู้จักแสวงหาแหล่งการเรียนรู้ เลือกวิธีการเรียนรู้ รวมถึงการประเมินการ พัฒนาการเรียนรู้ของตนเอง เช่น

๒.๑ มอบหมายชิ้นงาน/โครงการ นำเสนอในชั้นเรียนเป็น ภาษาไทยหรือภาษาอื่น ๆ ที่ผู้สอนกำหนด จัดทำเป็นรายงานกลุ่มหรือ เดี่ยวตามความเหมาะสม ผลงานที่ได้ยังสามารถนำมาใช้เป็นสื่อการสอน ได้อีกด้วย เช่น Power Point การถ่ายทำวิดีโอ Youtube การทำ โปรแกรมการท่องเที่ยว การแสดงบทบาทสมมติ การสัมภาษณ์นักท่องเที่ยว ชาวต่างชาติ การนำเสนอด้วยสินค้าและผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ จากแหล่ง ท่องเที่ยว การจัดทำเล่มรายงาน

๓. การใช้ E-mail, Facebook และ Line

๓.๑ ประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร คณะและมหาวิทยาลัย การ Live สด การเรียนการสอนในชั้นเรียนหรือ การจัดกิจกรรมนอกชั้นเรียน รวมถึงการแชร์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเรียน การสอนหรือคลิปวิดีโอคำบรรยายในชั้นเรียน เพื่อแชร์ให้นักศึกษาที่ไม่ได้ เข้าชั้นเรียน ในบางชั้นเรียนที่มีนักศึกษาเป็นจำนวนมาก จะตั้งผู้ช่วย นักศึกษาขึ้น เพื่อเป็นผู้ประสานงานระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา โดยผู้ช่วย นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อกับอาจารย์ แล้วถ่ายทอด เผยแพร่ให้กับเพื่อน นักศึกษาคนอื่น ๆ

๔. อาจารย์ผู้สอน

๔.๑ ผู้สอนต้องหาเทคนิคหรือวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น คิดค้นหาความรู้ และคำตอบอยู่ตลอดเวลา (active learner) สร้างบรรยากาศให้เป็นห้องเรียนแห่งความสงสัย โดยมีภาพรวมการพัฒนา ดังนี้ (๑) ฝึกสำรวจในสิ่งที่ตนเองสนใจ รวมถึงการสำรวจสภาพแวดล้อมทรัพยากรที่มี (๒) สร้างแรงบันดาลใจ ตลอดจนกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความอยากรู้ (๓) มอบหมายให้ค้นคว้า สร้างองค์ความรู้ในระดับพื้นฐาน และหาทางแก้ปัญหาด้วยตนเอง (๔) ฝึกค้นหา รวบรวม แยกแยะ และนำมาสร้างความรู้ใหม่ (๕) ฝึกวิเคราะห์ ประเมิน เลือกสรร จัดการและสังเคราะห์ข้อค้นพบ เพื่อนำไปใช้ในการแก้ปัญหาหรือพัฒนา (๖) สร้างสรรค์ผลงานโดยแบ่งกลุ่มทำโครงการ และ (๗) นำเสนอข้อสรุป นำเสนอผลงานด้วยสื่อต่าง ๆ

การจัดการความรู้ด้านการวิจัย

หัวข้อ “แนวทางการขอจริยธรรมการวิจัยในคน”

ทำไมจึงต้องมีการขอจริยธรรมการวิจัยในคน

เนื่องจากประกาศ ก.พ.อ. หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ พ.ศ. ๒๕๖๐ เกี่ยวกับจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการในการพิจารณากำหนดตำแหน่งดังกล่าว เพราะผลงานวิจัยเมื่อมีการใช้ข้อมูลจากการทำวิจัยในคน หรือสัตว์ ผู้ขอตำแหน่งทางวิชาการจะต้องยื่นหลักฐานแสดงเลขทะเบียนการได้รับอนุญาตเก็บข้อมูลจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย

ความสำคัญของการขอจริยธรรมการวิจัยในคน

การพัฒนาคุณภาพวิชาการและส่งเสริมการวิจัยเพื่อให้ได้ความรู้และนวัตกรรม รวมทั้งพิสูจน์ว่าสมมติฐานต่างๆ ที่มีมาแต่ในอดีตว่ามีความถูกต้องและแม่นยำมากน้อยเพียงใด เพื่อนำความรู้จากการวิจัยมาชี้แนะสังคม ก่อให้เกิดคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น การวิจัยจำเป็นต้องดำเนินการในคน เนื่องจากคนหรือมนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตที่มีความซับซ้อนแตกต่างจากสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ อย่างไม่อาจจะนำข้อมูลจากการทดลองในห้องปฏิบัติการหรือจากการศึกษาในสัตว์ทดลองมาทดแทนได้ การวิจัยในคนจะต้องมีผู้นิยามโดยสมัครใจเพื่อเป็นกลุ่มประชากรตัวอย่าง ซึ่งเป็นตัวแทนของประชากรเข้าร่วมการวิจัย และต้องได้รับการปฏิบัติตามกระบวนการศึกษาวิจัย กลุ่มประชากรตัวอย่างที่เข้าร่วมการวิจัยเป็นบุคคลที่นักวิจัยควรจะให้ความเคารพในความเป็นมนุษย์ และเพื่อเป็นการ

คุ้มครองความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับกลุ่มประชากรกรณีเกิดเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์จากการเข้าร่วมการวิจัย เพื่อพิทักษ์สิทธิและสวัสดิภาพอย่างดีที่สุด จึงมีแนวคิดและวิธีการปฏิบัติที่ได้มาตรฐานซึ่งเป็นที่ยอมรับในระดับสากลเพื่อประกันคุณภาพงานวิจัยว่าได้ดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัย และให้ความเคารพรวมทั้งคุ้มครองสิทธิและสวัสดิภาพของกลุ่มประชากรตัวอย่าง จึงกำหนดให้มีการขอจริยธรรมการวิจัยในคนขึ้น

ประเภทของการวิจัย

ประเภทของการวิจัยแบ่งเป็น ๓ อันดับ ได้แก่

อันดับที่ ๑ Exemption Review เป็นงาน Documentary Research หรือว่าเป็นงานที่ทำกับเอกสารต่าง ๆ เป็นการพิจารณาทบทวนไม่ต้องขอมติที่ประชุม การพิจารณาจะผ่านอย่างรวดเร็ว เพราะงานที่มันไม่เกี่ยวข้องกับคน เช่น ศึกษาพระราชพงศาวดาร ศึกษาภาษา ศึกษาเอกสาร

อันดับที่ ๒ Expedited Review เป็นงานวิจัยทางสังคมศาสตร์ สังคมวิทยาที่จะเป็นในลักษณะการพิจารณาทบทวนแบบลดขั้นตอน ถ้ามีงานวิจัยประเภทนี้เข้ามา ในกรณีนี้ทำกับคน แต่ว่าความเสี่ยงที่เกิดขึ้น ไม่เกินวิถีชีวิตประจำวันของเขา เช่น ศึกษาสิ่งที่เขากินอยู่ ทักษะคิด ความคิด แล้วกรณีที่เขามีความเสี่ยงต่อให้ความเสี่ยงต่ำ ขั้นตอนจะน้อย ขอมติที่ประชุมเหมือนกัน แต่เป็นที่ประชุมย่อย ผ่านได้รวดเร็ว

อันดับที่ ๓ การพิจารณาทบทวนแบบเต็มขั้นตอน หรือ Full Board ถ้าหากว่าเป็นงานวิจัยที่เจอคนเยอะๆ เช่น งานเกี่ยวกับคลินิกเกี่ยวกับสุขภาพ เจาะเลือด ทดสอบสมรรถภาพ กลุ่มเปราะบาง กลุ่มที่เป็นผู้ป่วยโรคทางจิตเวช หรือว่าเด็กอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี ผู้เยาว์ ผู้สูงอายุที่มีความจำบกพร่อง ผู้ป่วยสมองเสื่อม บริกรในสถานบันเทิงยามราตรี และสถานอาบอบนวดนระคับ ผู้บกพร่องทางสติปัญญา เป็นไฮเปอร์ เป็นผู้มีความเสี่ยง หรือว่าผู้ป่วยโรคติดเชื้อร้ายแรง ชนกลุ่มน้อย ต่างชาติหรือศาสนา

ประเด็นที่เกี่ยวกับศาสนาด้วยทั้งหมด เรื่องของการเปรียบเทียบศาสนา ผู้ต้องขัง จำเลยในคดีอาญา นักพนัน บริกรในสถานเล่นการพนัน ผู้พิการ ผู้ชายผู้หญิงที่ขายบริการทางเพศ ผู้มีเพศทางเลือก สตรีมีครรภ์ ผู้อพยพ ผู้พลัดถิ่น แรงงานข้ามชาติ ทหารเกณฑ์ ผู้ติดยาเสพติด ทั้งหมดนี้ เป็นกลุ่มเปราะบางที่เราจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องขอจริยธรรมการวิจัยในคน

หลักการพื้นฐานของจริยธรรมการวิจัย

หลักการเคารพในบุคคล แสดงโดยการเคารพในศักดิ์ศรีของคนหรือกลุ่มชน จากการขอคำยินยอมโดยบอกกล่าวและให้อิสระในการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการวิจัย การไม่รุกรานความเป็นส่วนตัว เช่น ไม่รุกรานร่างกาย หรือไม่ถามเรื่องส่วนตัวโดยไม่จำเป็นต่อการวิจัย หรือไม่ขอคำยินยอม การเก็บรักษาความลับของอาสาสมัคร การดูแลกลุ่มศึกษาที่เปราะบางอย่างเหมาะสมและดำเนินการด้วยความระมัดระวัง เช่น เด็กและผู้เยาว์ กลุ่มผู้ต้องขัง ผู้ป่วยวิกฤติ ไม่มีส่วนลบลู่ความเชื่อ ศาสนา ประเพณีและวัฒนธรรมใด ๆ ในโครงการวิจัย

หลักการให้คุณประโยชน์ แสดงโดยการปรับโครงการวิจัยให้เกิดประโยชน์สูงสุดและความเสี่ยงหรืออันตรายน้อยที่สุด

หลักความยุติธรรม ไม่แบ่งแยกกลุ่มตัวอย่างตามเพศ ฐานะ เชื้อชาติ สีผิว เพื่อให้การกระจายประโยชน์และความเสี่ยงเป็นไปอย่างเที่ยงธรรม กระบวนการพิจารณาเชิงจริยธรรมที่มีมาตรฐานและโปร่งใส

ทั้งนี้ ก่อนการเก็บข้อมูลจากกลุ่มประชากรตัวอย่างจำเป็นต้องรอการได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคนก่อนที่จะเก็บข้อมูล หากเก็บข้อมูลก่อนได้รับเลขทะเบียนการขอจริยธรรมการวิจัยในคนถือว่าการดำเนินการเก็บข้อมูลไม่ถูกต้อง

เอกสารประกอบการขอจริยธรรมการวิจัยในคน

ขึ้นอยู่กับคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคนของแต่ละสถาบัน แต่ส่วนใหญ่เอกสารเพื่อประกอบการขอจริยธรรม จะประกอบด้วย

๑. บันทึกรวบรวมข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อขอรับการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

๒. แบบเสนอโครงการวิจัย/โครงการวิจัยฉบับเต็ม

๓. แบบประเมินโดยผู้วิจัยหลัก

๔. แบบเปิดเผยทุนวิจัยและการมีผลประโยชน์ทับซ้อนหรือขัดแย้ง

๕. เอกสารชี้แจงอาสาสมัครผู้รับการวิจัย (Participant information sheet)

๖. หนังสือแสดงเจตนายินยอมเข้าร่วมการวิจัย (Informed consent form)

๗. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล เช่น แบบบันทึกข้อมูล (Case report form) แบบสอบถาม (Questionnaire) แบบสัมภาษณ์ (Interview form) คู่มือการจัดกิจกรรม ฯลฯ

๘. เอกสารหรือสื่ออื่นๆ ที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์โครงการวิจัย เช่น ใบติดประกาศรับอาสาสมัคร ผู้รับการวิจัย

๙. ประวัติส่วนตัว สถานที่ทำงาน ผลงานของผู้ควบคุม ที่ปรึกษาการวิจัยทุกคน

๑๐. ประวัติส่วนตัว สถานที่ทำงาน ผลงานของผู้วิจัยหลัก

เปรียบเทียบข้อดีและข้อเสียของการขอจริยธรรมการวิจัยในคน

ข้อดี

๑. เมื่อผ่านการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคนแล้วข้อมูลที่ได้รับจากการเก็บข้อมูลจะเป็นข้อมูลที่มีมาตรฐาน
๒. โครงการวิจัยได้ผ่านการตรวจสอบความครบถ้วนถูกต้อง และเป็นการช่วยอุดช่องโหว่งานวิจัย
๓. การขอจริยธรรมการวิจัยในคนเป็นการปกป้องอาสาสมัครที่เข้าร่วมโครงการฯ
๔. เพื่อลดความเสี่ยงของการตีพิมพ์เผยแพร่งานวิจัย

ข้อเสีย

๑. สิ้นเปลืองเวลา และงบประมาณค่าใช้จ่ายในการจัดทำเอกสาร อาจเกิดการผูกขาดอำนาจในการพิจารณา
๒. บางกรณีต้องได้รับคำยินยอมจากผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ตอบแบบสอบถามจะต้องให้ชื่อสกุล ซึ่งข้อมูลดังกล่าวควรเป็นความลับ
๓. ข้อกำหนดให้ขอจริยธรรมการวิจัยต้องดำเนินการก่อนเก็บข้อมูลเบื้องต้น สำหรับงานวิจัยทางมานุษยวิทยาหรือทางภาษาศาสตร์ อาจเป็นอุปสรรคในการเขียนโครงร่างงานวิจัยได้
๔. อาจเกิดความไม่เป็นธรรมชาติในการเก็บข้อมูล